

**Uchwała Nr
Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim
z dnia**

w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2012-2014”.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 roku Nr 142 poz. 1592; Dz. U. z 2002 roku Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 200 poz. 1688, Nr 214 poz. 1806; Dz. U. z 2003 roku Nr 162 poz. 1568; Dz. U. z 2004 roku Nr 102 poz. 1055; Dz. U. z 2007 roku Nr 173 poz. 1218; Dz. U. z 2008 roku Nr 180 poz. 1111, Nr 223 poz. 1458; Dz. U. z 2009 roku Nr 92 poz. 753, Nr 157 poz. 1241; Dz. U. z 2010 roku Nr 28 poz. 142, Nr 28 poz. 146, Nr 40 poz. 230, Nr 106 poz. 675; Dz. U. z 2011 roku Nr 21 poz. 113, Nr 149 poz. 887, Nr 217 poz. 1281) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 roku Nr 149 poz. 887, Nr 288 poz. 1690; Dz. U. z 2012 roku poz. 579),

Rada Powiatu w Kamieniu Pomorskim uchwala, co następuje:

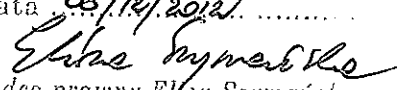
- § 1.** Uchwala się „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2012-2014” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2.** „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2012-2014” realizowany będzie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.
- § 3.** Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Kamieniu Pomorskim.
- § 4.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Mateusz Flotyński

akceptuję pod względem:
formalno - prawnym

data 06/12/2012

radca prawny Eliza Szymańska

Uzasadnienie
do Uchwały Nr
Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim
z dnia

w sprawie uchwalenia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2012-2014”.

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149 poz. 887) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Nadrzędnym celem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest założenie, by dzieci pozbawione częściowo i całkowicie opieki rodziców nie trafiały do instytucjonalnych form pieczy zastępczej, ale do rodzinnych form pieczy zastępczej takich jak np. rodzinne domy dziecka, rodziny zastępcze zawodowe lub specjalistyczne.

„Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim na lata 2012-2014” stanowi podwaliny budowy efektywnego systemu rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej w Powiecie Kamieńskim.

Podstawę prawną podjęcia uchwały stanowi art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wobec powyższego uchwalenie niniejszego programu uznaje się za zasadne.

Załącznik do
Uchwały Nr.....
Rady Powiatu
w Kamieniu Pomorskim
z dnia2012r.

**POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE KAMIENSKIM
NA LATA 2012-2014**

-PROJEKT-

Kamień Pomorski 2012

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Podstawa prawna	4
3. Charakterystyka systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Powiecie Kamieńskim.....	4
3.1. Rodzinna forma opieki nad dzieckiem w Powiecie Kamieńskim.....	4
3.2. Instytucjonalna piecza zastępcza w Powiecie Kamieńskim.....	6
3.3. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.....	7
3.4. Usamodzielnienia.....	8
3.5. Wnioski z analizy pieczy zastępczej.....	10
4. Analiza SWOT.....	11
5. Cele programu	12
6. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2012-2014.....	14
7. Harmonogram realizacji programu.....	15
8. Źródła finansowania.....	18
9. Beneficjenci programu.....	18
10. Monitoring i ewaluacja programu	18
11. Podsumowanie.....	19
Załączniki.....	20

1. Wprowadzenie

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań powiatu w zakresie realizacji zadań wynikających z art.180 ww. ustawy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 9) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 11) prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46;
- 12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 13) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy. Praca z rodziną biologiczną dziecka zagrożonego umieszczeniem w pieczy zastępczej należy do zadań własnych gminy. Natomiast zadania powiatu dotyczą sprawowania pieczy zastępczej, a umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszelkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

2. Podstawa prawna

Podstawą prawną do opracowania „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 w Powiecie Kamieńskim” jest art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.).

Zgodnie z ww. ustawą zadania Powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Na podstawie art. 76 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) zarządzeniem Starosty Kamieńskiego Nr Or.120.41.2011.MG z dnia 24 listopada 2011r., Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim wyznaczone zostało do pełnienia zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Kamieńskiego.

3. Charakterystyka systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Powiecie Kamieńskim

3.1. Rodzinna forma opieki nad dzieckiem w Powiecie Kamieńskim

Na terenie Powiatu Kamieńskiego funkcjonują rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, niezawodowe i 1 rodzina zastępcza zawodowa.

Nie ma ustanowionych rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego. Poniższe tabele przedstawiają charakterystykę rodzin zastępczych w poszczególnych gminach Powiatu Kamieńskiego oraz liczbę umieszczonych dzieci w latach 2010-2012.

Tabela 1. Charakterystyka rodzin funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w latach 2010-2012

Liczba rodzin zastępczych	Stan na 31.12.2010r.	Stan na 31.12.2011r.	Stan na 31.10.2012r.
spokrewnionych	44	52	34
niespokrewnionych/niezawodowych	13	9	17
zawodowych	1	1	1
Razem	58	62	52

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Z powodu zmiany w definicji rodzin zastępczych jaką wprowadziła nowa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Powiecie Kamieńskim z dniem 1 stycznia 2012r. zmniejszyła się liczba rodzin spokrewnionych, natomiast wzrosła liczba rodzin niezawodowych.

Tabela 2. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w Powiecie Kamieńskim w latach 2010-2012

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Stan na 31.12.2010r.	Stan na 31.12.2011r.	Stan na 31.10.2012r.
spokrewnionych	57	70	44
niespokrewnionych/niezawodowych	22	16	28
zawodowych	4	4	4
Razem	83	90	76

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w poszczególnych gminach - stan na 31.10.2012r.

Rodzaje rodzin zastępczych	Gmina Kamień Pomorski	Gmina Dziwnów	Gmina Międzyzdroje	Gmina Wolin	Gmina Golczewo	Gmina Świerżno	Razem
spokrewnione	14	1	2	11	5	1	34
niezawodowe	5	1	1	8	1	1	17
zawodowe	0	0	0	1	0	0	1
Razem	19	2	3	20	6	2	52

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w Powiecie Kamieńskim w poszczególnych gminach – stan na 31.10.2012r.

Rodzaje rodzin zastępczych	Gmina Kamień Pomorski	Gmina Dziwnów	Gmina Międzyzdroje	Gmina Wolin	Gmina Golczewo	Gmina Świerzno	Razem
spokrewnione	18	2	3	15	5	1	44
niezawodowe	11	1	2	9	2	3	28
zawodowe	0	0	0	4	0	0	4
Razem	29	3	5	28	7	4	76

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Tabela 5. Pełnoletni wychowankowie kontynuujący naukę, którzy pozostają w dotychczasowej rodzinie zastępczej - stan na 31.10.2012r.

Rodzaje rodzin zastępczych	Gmina Kamień Pomorski	Gmina Dziwnów	Gmina Międzyzdroje	Gmina Wolin	Gmina Golczewo	Gmina Świerzno
spokrewnione	3	0	0	1	3	0
niezawodowe	0	0	0	0	1	0
zawodowe	0	0	0	0	0	0

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Tabela 6. Liczba nowo utworzonych rodzin zastępczych w Powiecie Kamieńskim w latach 2010-2012

Liczba rodzin zastępczych	2010	2011	2012
spokrewnionych	4	1	5
niespokrewnionych/niezawodowych	4	3	5
zawodowych	0	0	0
Razem	8	4	10

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

3.2. Instytucjonalna forma opieki nad dzieckiem w Powiecie Kamieńskim

W Powiecie Kamieńskim funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego: w Lubiniu i Wiselce. W obydwóch placówkach na dzień 31.10.2012r. umieszczonych było łącznie 49 dzieci, w tym 28 to dzieci z Powiatu Kamieńskiego.

Poniższa tabela prezentuje stan dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2010-2012 z podziałem na liczbę umieszczonych dzieci z Powiatu Kamieńskiego i innych powiatów.

Tabela 7. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w latach 2010-2012

Wyszczególnienie	Stan dzieci na 31.12.2010r.	Stan dzieci na 31.12.2011r.	Stan dzieci na 31.10.2012r.
Dom Dziecka w Lubiniu	26	28	28
w tym: z Powiatu Kamieńskiego	10	11	15
z Innych powiatów	16	17	13
Dom Dziecka w Wiselce	28	23	21
w tym: z Powiatu Kamieńskiego	21	14	13
z innych powiatów	7	9	8
Razem	54	51	49
w tym: z Powiatu Kamieńskiego	31	25	28
z Innych powiatów	23	26	21

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego w latach 2010-2012 prezentuje poniższa tabela:

Tabela 8. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych obowiązujących w latach 2010-2012

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza	2010 Opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 5 lutego 2010 r. poz.201	2011 Opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 28 stycznia 2011 r. poz.283	2012 Opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 24 lutego 2012 r. poz.445
Dom Dziecka w Lubiniu	3169,89	3623,35	4836,98
Dom Dziecka w Wiselce	3544,44	3402,00	3662,00

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

3.4. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dniem 1 stycznia 2012 roku nakłada na gminę obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej:

- **10 %** w pierwszym roku pobytu;
- **30 %** w drugim roku pobytu;
- **50 %** w trzecim i następnych latach pobytu.

Poniższa tabela prezentuje udział gmin w wydatkach dzieci umieszczonych w pieczy

zastępczej w roku 2012.

Tabela 9. Współfinansowanie gmin umieszczonych dzieci w pieczy zastępczej w 2012

Wyszczególnienie	Liczba dzieci
Gmina Kamień Pomorski	8
w placówkach	6
w rodzinach zastępczych	2
Gmina Świerzno	1
w placówkach	-
w rodzinach zastępczych	1
Gmina Dziwnów	1
w placówkach	-
w rodzinach zastępczych	1
Gmina Wolin	1
w placówkach	-
w rodzinach zastępczych	1

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza szereg zmian, które wpłyną na ograniczenie roli placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz rozwoju rodzinnych form opieki.

Z przepisów wskazanej wyżej ustawy wynika, że placówki opiekuńczo-wychowawcze będą małymi, przejściowymi placówkami (docelowo do 14 dzieci), przeznaczonymi dla dzieci starszych (powyżej 10 roku życia). Umieszczenie dzieci młodszych (poniżej 10 roku życia) może nastąpić tylko w wyjątkowych przypadkach np. rodzeństwo. Założono kilkuletni okres w zakresie dochodzenia do standardów wyznaczonych w ustawie, tj.:

- od 01.01.2013 roku w placówce może przebywać nie więcej niż 30 dzieci,
- w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy (tzn. do końca 2015 r.) mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia,
- w okresie od 1 stycznia 2015 do dnia 31 grudnia 2019 w placówce mogą przebywać dzieci powyżej 7 roku życia.

Po upływie tego okresu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych mogą przebywać dzieci powyżej 10 roku życia.

3.5. Usamodzielnienia

Ważnym elementem systemu opieki zastępczej jest usamodzielnianie wychowanków instytucjonalnych oraz rodzinnych formach opieki.

Usamodzielnianie stanowi kryterium oceny skuteczności podejmowanych działań. Osobie usamodzielnianej przyznaje się pomoc finansową na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie oraz udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Liczbę osób usamodzielnianych wychowanków w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Kamieńskim w latach 2010-2012 oraz prognozę na lata objęte

programem prezentują poniższe tabele.

Tabela 10. Liczba usamodzielnianych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2010-2012

Liczba usamodzielnianych wychowanków wychodzących	Stan na 31.12.2010r.	Stan na 31.12.2011r.	Stan na 31.10.2012r.
z rodzin zastępczych	4	5	3
z placówek opiekuńczo-wychowawczych	3	4	5
Razem	7	9	8

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Tabela 11. Liczba usamodzielnianych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2010-2012

Liczba osób kontynuujących naukę pozostających	Stan na 31.12.2010r.	Stan na 31.12.2011r.	Stan na 31.10.2012r.
w rodzinie zastępczej	21	23	14
w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	13	13	9
Razem	34	36	23

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Tabela 12. Prognoza usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych na lata 2013-2014

Rodziny zastępcze	2013	2014
spokrewnionych	6	7
niezawodowych	1	1
ogółem	7	8

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

Tabela 13. Prognoza usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych na lata 2013 – 2014

Wyszczególnienie	2013	2014
z Powiatu Kamieńskiego	7	3
z innych powiatów	0	2
ogółem	7	5

Źródło: Dane PCPR w Kamieniu Pomorskim

3. 5. Wnioski z analizy pieczy zastępczej

1. W latach 2010 - 2012 zauważa się malejącą tendencję liczby rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego. Na przełomie ostatniego roku liczba ta zmalała o 12%.
2. W latach 2010 - 2012 umieszczono w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego o 17% mniej dzieci, w porównaniu z rokiem 2010.
3. W latach 2010 - 2012 liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Kamieńskiego zmalała o 13%.
4. W latach 2010 - 2012 nie powstała żadna zawodowa rodzina zastępcza.
5. W latach 2010 - 2012 nie funkcjonowała i nie funkcjonuje żadna rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego.
6. W latach 2010 - 2012 zauważa się tendencję zniżkową liczby dzieci umieszczanych i przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
7. W latach 2010 - 2012 zachowany jest podobny poziom liczby dzieci pochodzących z innych powiatów, przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu Kamieńskiego. Liczba dzieci pochodzących z innych powiatów stanowi 43% ogółu wszystkich dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.
8. Z ogólnej liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku 2011 - 59% stanowią dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych, a 41% w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
9. Na dzień 31.10.2012r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 28 dzieci z Powiatu Kamieńskiego, co stanowi 57% ogółu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4. Analiza SWOT

Mocne strony

1. PCPR jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej
2. wykształcona i doświadczona kadra
3. zaplecze organizacyjno-administracyjne
4. 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego
5. 1 rodzina zastępcza zawodowa
6. powstała pierwsza grupa wsparcia rodzin zastępczych

Słabe strony

1. mała liczba pracowników zatrudnionych w PCPR do realizacji statutowych zadań
2. jeden koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
3. brak samochodu służbowego – rozległy teren powiatu, brak odpowiedniej komunikacji,
4. brak mieszkania chronionego dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej
5. brak pogotowia rodzinnego
6. brak specjalistycznej rodziny zastępczej zawodowej
7. brak wolontariatu w rodzinach zastępczych
8. brak rodzinnego domu dziecka
9. brak trenerów PRIDE wśród pracowników PCPR
10. brak asystentów rodziny w każdych gminach
11. brak w gminach wiejskich ośrodków wsparcia
12. brak dostatecznego wsparcia specjalistycznego w rodzinach zastępczych

Szanse

1. zatrudnienie asystentów w gminie i prowadzona profilaktyka na poziomie gmin to szansa na umieszczanie mniejszej liczby dzieci w pieczy
2. współpraca z pracownikami socjalnymi i asystentami z gminy dotycząca dzieci i rodzin oraz ich środowisku w celu prawidłowego doboru rodzin zastępczych
3. współpraca z pracownikami socjalnymi z gmin dotycząca przepływu informacji o sprawowanej pieczy w rodzinach zastępczych
4. stworzenie procedury kwalifikacyjnej dla kandydatów do rodzinnej pieczy zastępczej
5. kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi
6. programy rządowe wspierające rozwój pieczy zastępczej

Zagrożenia

1. wypalenie zawodowe spowodowane pełnieniem funkcji rodziców zastępczych

5. Cele programu

Głównym celem „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014” jest:

Budowa spójnego systemu pieczy zastępczej w Powiecie Kamieńskim poprzez rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, podnoszenie standardów i dostosowanie instytucjonalnej formy pieczy zastępczej do potrzeb umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci z Powiatu Kamieńskiego, stworzenie warunków życia zbliżonych do życia w rodzinie naturalnej oraz profesjonalne wsparcie i pomoc w opiece i wychowywaniu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej powodujące możliwość powrotu dziecka do rodziny naturalnej, a przypadku braku takiej możliwości, przygotowanie dzieci do samodzielnego i efektywnego pełnienia ról społecznych.

Cele szczegółowe:

1. Budowa spójnego, kompleksowego systemu pieczy zastępczej.
2. Zorganizowanie systemu kwalifikowania kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej.
3. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej.
4. Pomoc w usamodzielnianiu osobom opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo–terapeutyczne poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Cel szczegółowy nr 1:

Budowa spójnego, kompleksowego systemu pieczy zastępczej.

Kierunki działań:

1. Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej:
 - a) utworzenie rodziny zastępczej zawodowej z funkcją pogotowia rodzinnego,
 - b) utworzenie rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej,
 - c) utworzenie rodziny pomocowej,
 - d) podjęcie działań w celu utworzenia rodzinnego domu dziecka,
 - e) zatrudnienie wymaganej, zgodnie z ustawą liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
2. Podnoszenie standardów opieki i wychowania w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej:
 - a) utworzenie centrum administracyjnego do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych,
 - b) podnoszenie standardów i dostosowanie instytucjonalnej formy pieczy zastępczej do potrzeb umieszczonych w placówkach dzieci oraz stworzenie warunków życia zbliżonych do życia w rodzinie naturalnej.
3. Promocja polityki prorodzinnej w tym rodzinnej pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy nr 2

Zorganizowanie systemu kwalifikowania kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej.

Kierunki działań:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
4. Realizacja procesu diagnostyczno – kwalifikacyjnego kandydatów na rodziców zastępczych.

Cel szczegółowy nr 3

Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej.

Kierunki działań:

1. Zapewnienie dostępu do większej ilości specjalistów: psychologa, prawnika, pedagoga, terapeuty.
2. Rozszerzenie poradnictwa o mediację rodzinną, szkolną i sąsiedzką.
3. Zatrudnienie drugiego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
4. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
5. Organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców zastępczych.
6. Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym poprzez organizację grup wsparcia.
7. Zorganizowanie pomocy wolontariuszy dla sprawujących rodzinne formy pieczy zastępczej.
8. Objęcie wsparciem rodzin zawodowych rodzinami pomocowymi.

Cel szczegółowy nr 4:

Pomoc w usamodzielnianiu osobom opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Kierunki działań:

1. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie.
2. Podjęcie działań w celu utworzenia mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.
3. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.
4. Pomoc w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy.
5. Wsparcie dla osób usamodzielnianych między innymi poprzez programy unijne,

- realizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia.
6. Podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych przez uczestnictwo w kursach i szkoleniach.
 7. Zwiększona częstotliwość indywidualnych spotkań z usamodzielnianymi wychowankami i prowadzenie z nimi pracy socjalnej.

6. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2012-2014

Z dniem 1 stycznia 2012 r., tj. z dniem wejścia w życie nowej ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art.39 i 59) obowiązuje następujący podział rodzinnej formy pieczy zastępczej:

- 1) spokrewniona - opiekę sprawują małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- 2) niezawodowa - opiekę sprawują małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- 3) zawodowa – specjalistyczna oraz pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego gdzie w specjalistycznej można umieszczać:
 - a) legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
 - b) dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu dla nieletnich;
 - c) małoletnie matki z dziećmi;
- 4) rodzinny dom dziecka;
- 5) rodziny pomocowe – sprawujące opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad tym dzieckiem przez rodzinę zastępczą.

Zgodnie z założeniami „Powiatowego Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012–2014” limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2012 – 2014 prezentuje poniższa tabela:

Tabela 14. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2012 - 2014

Rok	limit rodzin zastępczych zawodowych
2012	0
2013	1 pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego
2014	1 specjalistyczna (dla dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i małoletnich matek z dziećmi)

7. Harmonogram realizacji programu

CEL	KIERUNKI DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI	UWAGI
Cel szczegółowy nr 1: Budowa spójnego, kompleksowego systemu pieczy zastępczej	Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej	utworzenie rodziny zastępczej zawodowej z funkcją pogotowia rodzinnego	Nowopowstające rodzinne formy pieczy zastępczej będą tworzone zgodnie z limitami przewidzianymi na lata 2012-2014.
		utworzenie rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej	
		utworzenie rodziny pomocowej	
	Podnoszenie standardów opieki i wychowania w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej	podjęcie działań w celu utworzenia rodzinnego domu dziecka	2013
		zatrudnienie drugiego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	2013
		utworzenie centrum administracyjnego do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych	2013
	Promocja polityki prorodzinnej w tym rodzinnej pieczy zastępczej	podnoszenie standardów i dostosowanie instytucjonalnej formy pieczy zastępczej do potrzeb umieszczonych w placówkach dzieci oraz stworzenie warunków życia zbliżonych do życia w rodzinie naturalnej	2012-2014
		Otwarte spotkania pracowników pcp w gminach ze społecznością lokalną	2012-2014
		Organizacja Powiatowego Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	2013-2014
		Roznoszenie ulotek, plakatów, publikowanie artykułów w lokalnej prasie.	2013-2014
Cel szczegółowy nr 2 Zorganizowanie systemu kwalifikowania kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej.	Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.	2012-2014	
	Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny	2012-2014	

	zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.			
	Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.		2012-2014	
	Realizacja procesu diagnostyczno – kwalifikacyjnego kandydatów na rodziców zastępczych.		2012-2014	
Cel szczegółowy nr 3 Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej.	Zapewnienie dostępu do większej ilości specjalistów: psychologa, prawnika, pedagoga, terapeuty.		2013-2014	
	Rozszerzenie poradnictwa o mediację rodzinną, szkolną i sąsiedzką.		2013-2014	
	Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.		2013-2014	
	Organizowane warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców zastępczych.		2013-2014	
	Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym poprzez organizację grup wsparcia.		2012-2014	
Cel szczegółowy nr 4: Pomoc w usamodzielnianiu osobom opuszczającym	Zorganizowanie pomocy wolontariuszy dla sprawujących rodzinne formy pieczy zastępczej.		2013-2014	
	Objęcie wsparciem rodzin zawodowych rodzinami pomocowymi.		2013-2014	
	Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na		2012-2014	

rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia.	zagospodarowanie.			
	Podjęcie działań w celu utworzenia mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.		2013-2014	
	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.		2012-2014	
	Pomoc w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy.		2012-2014	
	Wsparcie dla osób usamodzielnianych między innymi poprzez programy unijne, realizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia,		2012-2014	
	Podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych przez uczestnictwo w kursach i szkoleniach.		2012-2014	
	Zwiększona częstotliwość indywidualnych spotkań z usamodzielnianymi wychowankami i prowadzenie z nimi pracy społecznej.		2013-2014	

8. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 w Powiecie Kamieńskim” są środki finansowe pochodzące:

- 1) z budżetu Powiatu Kamieńskiego,
- 2) z dotacji celowych z budżetu państwa – program na dofinansowanie zadań własnych powiatu z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej wprowadzony przez ministra właściwego do spraw rodziny,
- 3) z budżetu samorządów gminnych, które zobowiązane są współfinansować pobyt dziecka w pieczy zastępczej zgodnie z art. 191 ust.8 ustawy,
- 4) z budżetu samorządów powiatowych, których dzieci umieszczane będą w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kamieńskiego zgodnie z art. 191 ust.4 ustawy,
- 5) z odpłatności rodziców biologicznych.

9. Beneficjenci programu

„Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 w Powiecie Kamieńskim” obejmuje wszelkie działania podejmowane w stosunku do dzieci, które nie mają zapewnionej opieki i wychowania przez rodziców.

Beneficjentami Programu są:

- 1) Dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- 2) Rodziny zastępcze oraz dzieci w nich umieszczone.
- 3) Osoby usamodzielniane.
- 4) Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 5) Rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem umieszczonym w rodzinie zastępczej przez czas niesprawowania przez tą rodzinę opieki.
- 6) Kadra placówek opiekuńczo-wychowawczych i pcpr.

10. Monitoring i ewaluacja programu

Monitorowanie „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014 w Powiecie Kamieńskim” służy zapewnieniu jego sprawnego zarządzania i wdrażania.

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu w celu ocenienia, czy program osiąga założone cele.

Ewaluacja pozwoli określić:

- 1) Czy cele programu są realizowane, jeśli nie – to co należy zmienić, aby je osiągnąć?
- 2) Czy program stwarza możliwości postępu w zakresie rozwoju rodzin zastępczych?
- 3) Czy zagwarantowano wystarczające środki na realizację programu?
- 4) Czy do pieczy zastępczej trafiają tylko te dzieci, których rodzice mimo wsparcia ze strony gminy nie wypełniają swoich obowiązków opiekuńczo-wychowawczych?
- 5) Czy współpraca z ośrodkiem pomocy społecznej (asystentem rodziny) z koordynatorem rodziny stwarza właściwe warunki do współdziałania rodziny biologicznej z rodziną zastępczą lub placówką opiekuńczo-wychowawczą?

- 6) W jakim stopniu warunki bazowe, wyposażenie w sprzęt i realizacja świadczeń oraz organizacja pracy gwarantują realizację założonych celów?
- 7) Czy jest zapewniana odpowiednia liczba miejsc w pieczy zastępczej?
- 8) Czy wzrasta liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka?

Podstawę ewaluacji stanowią będą:

- 1) wypowiedzi ustne partnerów i beneficjentów programu,
- 2) analiza dokumentów własnych,
- 3) monitorowanie środowiska,
- 4) obserwacja,
- 5) wydane opinie,
- 6) wydane decyzje administracyjne dotyczące przyznanych świadczeń,
- 7) analiza sprawozdań,
- 8) anonimowe ankiety dla pieczy zastępczej i pełnoletnich wychowanków,
- 9) realizacja planów pomocy dziecku,
- 10) artykuły prasowe i zdjęcia,
- 11) indywidualne programy usamodzielnienia,
- 12) monitorowanie losów usamodzielnianych wychowanków,
- 13) ocena sytuacji dziecka.

11. Podsumowanie

Przedstawiony „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014 w Powiecie Kamieńskim” został opracowany na podstawie ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przepisy ustawy wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania.

1. W pierwszym – kładzie się główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka. Jest to obszar należący do kompetencji gminy.
2. W drugim – zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach braku możliwości sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczą zastępczą jest zadaniem Powiatu. Jednym z zadań jest opracowanie i realizacja „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014”, którego głównym celem jest jej rozwój, ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnych form opieki. Stanowi on próbę wyznaczenia jak najlepszego kierunku działań w środowisku lokalnym, tak aby praca nad rozwojem i wspieraniem rodzinnej pieczy zastępczej spełniała wszystkie standardy w tym zakresie.

Zgodnie z art.182 ust.5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim będzie corocznie przedkładał sprawozdanie merytoryczne i finansowe Zarządowi Powiatu Kamieńskiego łącznie ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Załączniki

Wykaz świadczeń, wynagrodzeń i innych zadań jednostek samorządu terytorialnego wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - powiat

Lp.	Świadczenie/wynagrodzenie	Podstawa prawna	Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia
Rodzinna piecza zastępcza				
1	Świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, z tego:			
1.1.	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka	Art. 80 ustawy	Obligatoryjne	a) nie mniej niż 660 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej b) nie mniej niż 1000 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka. Wysokość świadczenia pomniejsza się o kwotę nie wyższą niż 50% dochodu dziecka, nie więcej jednak niż o 80% ww. kwot (nie dotyczy to dziecka, które po osiągnięciu pełnoletności przebywa w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka).
1.2.	dodatek z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej, na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich	Art. 81 ust. 2 ustawy	Obligatoryjne	Nie niższy niż 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.3.	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	Art. 81 ust. 1 ustawy	Obligatoryjne	Nie niższy niż 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka
1.4.	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy	Fakultatywne	
1.5.	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	Art. 83 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy	Fakultatywne	
1.6.	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	Art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy	Fakultatywne	Raz w roku
1.7.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (dla rodziny zawodowej i niezawodowej)	Art. 83 ust. 2 ustawy	Fakultatywne Obligatoryjne w przypadku wskazanym w art. 83 ust. 3 – rodzinie zastępczej zawodowej, w której umieszczono powyżej 3 dzieci osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 37 ust. 2, oraz jeżeli	W wysokości odpowiadającej wydatkom ponoszonym przez rodzinę zastępczą zawodową na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwięk osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji. obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych wydatków przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2, umieszczonych w rodzinie zastępczej wraz z osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą.

			zasadność przyznania tych środków zostanie potwierdzona w opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.	
1.8.	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 1 ustawy	Obligatoryjne	W wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinny dom dziecka na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwięk osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych wydatków przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, o których mowa w art. 37 ust. 2, umieszczonych w rodzinnym domu dziecka wraz z prowadzącym rodzinny dom dziecka;
1.9.	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu (rodzina zastępcza zawodowa)	Art. 83 ust. 4 ustawy	Fakultatywne	Raz do roku
1.10.	środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu (rodzinny dom dziecka)	Art. 84 pkt 2 ustawy	Obligatoryjne	
1.11.	Środki finansowe na pokrycie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	Art. 84 pkt 3 ustawy	Obligatoryjne	
Rodzinna piecza zastępcza - wynagrodzenia wraz z pochodnymi				
2.	Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka, z tego:			
2.1.	za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka:	Art. 85 ust. 1, 2 i 4 ustawy	Obligatoryjne	Nie niższe niż 2000 zł miesięcznie; Rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż 2600 zł miesięcznie (dla rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pozostających w gotowości do sprawowania pieczy zastępczej wynagrodzenie wynosi 80% dotychczas otrzymywanego wynagrodzenia)
2.1.1.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinnego domu dziecka)	Art. 85 ust. 6 ustawy	Obligatoryjne	Nie niższe niż 20% otrzymywanego wynagrodzenia miesięcznie
2.2.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej (dla rodziny zastępczej niezawodowej oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej)	Art. 85 ust. 7 ustawy	Obligatoryjne	Nie niższe niż 20% kwoty, o której mowa w ust. 1 (czyli 2000 zł)
2.3.	dotatek dla rodziny zastępczej zawodowej, w której przebywa przez okres dłuższy niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	Art. 85 ust. 5 ustawy	Obligatoryjne	W wysokości 20% otrzymywanego wynagrodzenia
3.	Wynagrodzenia dla osób pracujących w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, z tytułu:			

	1. umowy o pracę 2. umowy o świadczenie usług			
3.1.	Na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej			
3.1.1.	w której przebywa więcej niż 3 dzieci (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art.57 ust. 1	Obligatoryjne	Wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
3.1.2.	W szczególności uzasadnionych przypadkach (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art.57 ust. 2	Fakultatywnie	Wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
3.2.	W rodzinnym domu dziecka			
3.2.1.	Osoba zajmująca się opieką lub wychowaniem dzieci	Art. 64 ust. 1	Obligatoryjne	Wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
3.2.2.	Na wniosek prowadzącego rodzinny dom dziecka			
3.2.2.1	w którym przebywa więcej niż 4 dzieci (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 65 ust. 1	Obligatoryjne	Wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
3.2.2.2	w szczególności uzasadnionych przypadkach (zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich)	Art. 65 ust. 2	Fakultatywnie	Wysokość wynagrodzenia określana jest w umowie
Pomoc dla osób usamodzielnianych				
4.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	Art. 140 ust. 1 ustawy	Obligatoryjne - na wniosek osoby usamodzielnianej	
4.1.	na kontynuowanie nauki	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. a Warunki przyznania świadczenia – art.141 i 143-148 ustawy	Obligatoryjne- na wniosek osoby usamodzielnianej	Nie mniej niż 500 zł miesięcznie
4.2.	na usamodzielnienie	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. b Warunki przyznania świadczenia art. 141-145 i 149 ustawy	Obligatoryjne- na wniosek osoby usamodzielnianej	Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi: 1) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3.300 zł, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat; 2) w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą: a) nie mniej niż 6.600 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat, b) nie mniej niż 3.300 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat, c) nie mniej niż 1.650 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.
4.3.	na zagospodarowanie	Art. 140 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 141-143 i 150 ustawy	Obligatoryjne- na wniosek osoby usamodzielnianej	1. Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26. roku życia, w wysokości nie niższej niż 1.500 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o

					umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3.000 zł.
4.4.	w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	Art.140 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy	Obligatoryjne		2. Pomoc na zagospodarowanie może być przyznana w formie rzeczowej
4.5.	w uzyskaniu zatrudnienia	Art.140 ust. 1 pkt 2 lit b ustawy	Obligatoryjne		

Inne zadania		Zadanie		Rodzaj świadczenia	
Lp.					
1.	Zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej				
1.1.	przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy				
1.1.1.	dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka nieposiadających przed dniem wejścia w życie ustawy co mniej 3 letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza			obligatoryjne	
1.1.2.	dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka posiadających przed dniem wejścia w życie ustawy co mniej 3 letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza			fakultatywne	
1.2.	po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy dla wszystkich rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka			obligatoryjne	
Źródło: http://www.mpips.gov.pl					

